BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON GORAŽDE
GRAD GORAŽDE
SLUŽBA ZA PRIVREDU I FINANSIJE

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
BOSNIAN-PODRINJE CANTON GORAŽDE
CITY OF GORAŽDE
DEPARTMENT OF ECONOMY AND FINANCE

Broj: 03-11-2-2504 /2022
Goražde, 15.06.2022.godine

GRAD GORAŽDE
GRADONAČELNIK

Predmet: Dostava Dokumenta okvirnog Budžeta Grada Goražde za period 2023. - 2025.godine

Na osnovu Člana 18. Zakona o Budžetima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj:102/13; 09/13; 13/14; 08/15; 91/15; 102/15; 104/16; 05/18; 11/19; 99/19; 25a/22) dostavljamo Vam Dokument okvirnog Budžeta Grada Goražde za period 2023. - 2025. godine na razmatranje i usvajanje.

PRILOG: Kao u tekstu

Akt sačinio:
Elmedin Bardak

POMOĆNIK
GRADONAČELNIKA

Muamer Krašić,dipl.ecc.

DOSTAVLJENO:
1. Naslovu
2. U dosije
3. a/a.-

Maršala Tita br. 2, 73000 Goražde | +387 38 221 002, +387 38 241 450 | FAX +387 38 221 332 | www.gorazde.ba | grad@gorazde.ba

Na osnovu Člana 36. Statuta Grada Goražde („Službene novine Grada Goražde", broj: 05/18), Člana 15. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH" broj:51/06) i Člana 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH" broj:102/13; 09/14; 13/14; 08/15, 91/15; 102/15; 104/16, 05/18; 11/19; 99/19; 25a/22), a na prijedlog Službe za privredu i finansije, Gradonačelnik Grada Goražde d o n o s i:

Z A K L J U Č A K

I

Usvaja se Dokument okvirnog budžeta Grada Goražde (DOB) za period 2023. – 2025. godine.

II

Dokument okvirnog budžeta Grada Goražde za period 2023. - 2025 .godine poslužit će kao dobra osnova za pripremu i izradu Budžeta Grada Goražde za 2023.godinu.

III

Dokument okvirnog budžeta Grada Goražde za period 2023. - 2025. godine podnosi se Gradskom vijeću kao informacija uz Nacrt budžeta Grada Goražde za 2023.godinu i isti će biti objavljen na službenoj stranici Grada Goražde.

IV

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-11-2-2808

Goražde, 30.06 .2022. god.

GRADONAČELNIK
GRADA GORAŽDE

Ernest Imamović

INFORMACIJA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Bosansko-podrinjski kanton Goražde
GRAD GORAŽDE
Služba za privredu i finansije

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA GRADA GORAŽDE ZA PERIOD 2023 - 2025

Goražde, juni 2022. godine

SADRŽAJ

UVOD.....2

1. MAKROEKONOMSKE PROJEKCIJE.....3
   1.1. Projekcije za period 2023 – 2025. godina
   1.2. Rizici
   1.3. Tabelarni pregled Makroekonomskih pokazatelja

2. PROJEKCIJE DIREKTNIH I INDIREKTNIH PRIHODA.....6

   2.1. Prihodi od indirektnih poreza kantona i općina kantona pojedinačno, revidirane projekcije za 2022. godinu i plan za period 2023 – 2025 . godinu
   2.2. Prihodi po osnovu poreza na dohodak za kanton i općine/gradove, revidirane projekcije za 2022. godinu i plan za period 2023 – 2025 . godinu
   2.3. Prihodi po osnovu poreza na dobit, revidirane projekcije za 2022. godinu i plan za period 2023 – 2025 . godinu

3. SREDNJOROČNA PROJEKCIJA PRIHODA GRADA GORAŽDE.....8

   3.1. Porezni prihodi
      3.1.1. Indirektni porezi koji se prikupljaju na račun Uprave za indirektno oporezivanje
         3.1.1.1. Prihodi od indirektnih poreza
      3.1.2. Prihodi koji se prikupljaju na račun kantona
         3.1.2.1. Porez na dobit
         3.1.2.2. Porez na imovinu
         3.1.2.3. Porez na dohodak
         3.1.2.4. Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta
         3.1.2.5. Prihodi od indirektnih poreza na ime finansiranja autocesta
   3.2. Neporezni prihodi
      3.2.1. Cestovne naknade
      3.2.2. Posebne naknade
   3.3. Tekući transferi i kapitalni primici

4. UKUPNI PRIHODI GRADA GORAŽDA.....12

   4.1. Pregled prihoda za period 2020 - 2025

   4.2. Rizici od projekcije prihoda

5. UPRAVLJANJE POTROŠNJOM.....14

   5.1. Zahtjevi budžetskih korisnika

      5.1.1. Rashodi budžetski korisnika po glavnim grupama 2023.godinu

      5.1.2. Rashodi budžetski korisnika po glavnim grupama 2024.godinu

      5.1.3. Rashodi budžetski korisnika po glavnim grupama 2025.godinu

      5.1.4. Konsolidovani pregled projekcija / prijedloga budžetskih korisnika

   5.2. Prijedlog smjernica i ograničenja prilikom dostavljanja zahtjeva budžetskih korisnika za izradu nacrta budžeta Grada Goražde za 2023. godinu

UVOD

Zakonom o Budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH", broj: 102/13; 09/14; 13/14; 08/15; 91/15; 102/15; 104/16; 05/18; 11/19; 99/19; 25a/22) uspostavljeno je srednjoročno planiranje kao, kontinuiran proces, koji počinje srednjoročnom ekonomskom i fiskalnom prognozom, a završava odobrenim konačnim budžetom i procjenama za buduće dvije godine.

U Članu 15. Zakona o Budžetima u Federaciji BiH koji se odnosi na Budžetski kalendar definisani su rokovi prema kojim se priprema i usvaja budžet, a samim tim i Dokument okvirnog Budžeta (DOB).

DOB-om se vrši trogodišnje planiranje okvirnog budžeta. Ovaj Dokument okvirnog budžeta za period 2023 - 2025.godina predstavlja fiskalni okvir budžeta Grada Goražde za 2023. godinu, te preliminarne projekcije za 2024. i 2025. godinu, ujedno DOB predstavlja preliminarni nacrt budžeta za 2023. godinu.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem instrukcije broj: 1 o načinu i elementima izrade DOB-a koja sadrži: osnovne ekonomske predpostavke i smjernice za pripremu DOB-a, tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika, te dinamiku i rokove pripreme DOB-a.

Na osnovu navedenog člana Zakona o Budžetima u Federaciji BiH, Služba za finansije, trezor i privredu je pristupila izradi Dokumenta okvirnog Budžeta Grada Goražde za period 2023 - 2025. godina. Dana 15.02.2022. godine Služba za finansije, trezor i privredu je aktom (broj: 03-1-11-2-559/2022) uputila svim budžetskim korisnicima (Gradskom pravobranilaštvu, Kabinetu Gradonačelnika, Službi gradskog vijeća te ostalim Službama, kao i Javnim ustanovama koje su od 01.01.2016.godine preuzete na trezor) Instrukciju broj: 1 odnosno instrukciju za izradu DOB-a Grada Goražde za period 2023 - 2025. godine, zajedno sa tabelom prioriteta.

Na osnovu navedene instrukcije, a prema odredbama člana 15. Zakona o budžetima u Federaciji BiH budžetski korisnici su svoje tabele prioriteta sa obrazloženjem trebali dostaviti do 15.04.2022.godine.

Do ostavljenog roka samo su svoje zahtjeve dostavili: Služba za društvene djelatnosti, opću upravu i zajedničke poslove, Služba za civilnu zaštitu i mjesne zajednice, JU za predškolski odgoj i obrazovanje Goražde, Gradsko pravobranilaštvo, JU Centar za kulturu Goražde, Služba za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, JU Sportski centar Goražde.

Dana 19.04.2021.godine Služba za finansije, trezor i privredu je uputila Urgenciju (broj: 03-1-11-2-1699/22) prema ostalim budžetskim korisnicima da do 05.05.2022.godine dostave svoje prijedloge za izradu DOB-a.

Do ostavljenog roka svoje prijedloge su dostavili: Služba Gradskog vijeća, Služba za geodetske, imovinsko pravne poslove i katastar nekretnina vijeća.
Svoje Zahtjeve nisu dostavili: Kabinet Gradonačelnika i Služba za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove i raseljena lica.

U toku izrade DOB-a Grada Goražde, dana 24.05.2022.godine od strane Služba za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove i raseljena lica dostavljen je prijedlog za izradu istog.

Dostavljeni Zahtjevi bi će obrazloženi kroz oblast upravljanje potrošnjom.

Na osnovu Član 18. Zakona o Budžetima u Federaciji BiH propisano je da na osnovu prijedloga prioriteta budžetskih korisnika za izradu DOB-a Ministarstvo finansije priprema DOB i dostavlja ga Vladi do 15. juna.

Vlada razmatra i usvaja DOB do 30. juna tekuće godine zajedno sa srednjoročnim okvirom rashoda za tri godine nakon čega se dostavlja Parlamentu kao informacije.

Članom 28. Zakona o Budžetima u Federaciji BiH regulisano je da se odredbe člana 18. shodno primjenjuju i na gradove.

Dokument okvirnog budžeta Grada Goražde za 2023 - 2025. godine obuhvata slijedeće oblasti:

1. Makroekonomske projekcije;
2. Projekcije direktnih i indirektnih prihoda;
3. Srednjoročna projekcija prihoda Grada Goražde;
4. Ukupni prihodi Grada Goražde;
5. Upravljanje potrošnjom;
6. Prijedlog smijernica i ograničenja prilikom dostavljanja Zahtjeva za izradu Nacrta Budžeta Grada Goražde za 2023. godinu.

Makroekonomske projekcije preuzete su iz Biltena Odjeljenja za makroekonomsku analizu broj: 203/204, maj/juni 2022. godine kao i iz dostavljenih revidiranih projekcija javnih prihoda za 2022. godinu i projekcija za period 2023-2025. godina od Federalnog Ministarstva finansija proslijeđenih posredstvom Ministarstva finansija BPK-a Goražde.

Projekcija direktnih i indirektnih prihoda za kanton i općine za 2022. godinu i period 2023. – 2025. godine su preuzeti iz revidiranih projekcija javnih prihoda za 2022. godinu i period 2023 - 2025. godine Federalnog Ministarstva finansija. U skladu sa Članom 33. Zakona o Budžetima u Federaciji BiH, prihodi i primici planiraju se na osnovu dostavljenih projekcija Ministarstva finansija i njihova primjena je obavezna.

Srednjoročna projekcija prihoda Grada Goražde, ukupni prihodi Grada Goražde, te ukupna potrošnja urađeni su na osnovu predhodno dostavljenih revidiranih projekcija, dostavljenih zahtjeva budžetskih korisnika i izvršenja za prvi kvartal 2022. godine.

Prijedlozi smijernica i ograničenja prilikom dostavljanja Zahtjeva budžetskih korisnika za izradu Nacrta Budžeta Grada Goražde za 2023. godinu urađeni su na osnovu gore svih pomenutih pokazatelja kao i prijedloga Službe za privredu i finansije, a sve u cilju što kvalitetnije i realinije izrade Nacrta Budžeta Grada Goražde za 2023. godinu.

1. MAKROEKONOMSKE PROJEKCIJE

Prema Biltenu Odjeljenja za makroekonomsku analizu broj: 203/204, maj/juni 2022. godine date su slijedeće projekcije:

„Uzimajući u obzir najnovija dešavanja u međunarodnom ekonomskom okruženju, snažan rast svjetskih cijena i visoku osnovicu BDP-a iz prethodne godine, DEP-ova (Direkcija za ekonomsko planiranje) projekcija ekonomskog rasta u BiH u 2022. godini iznosi 2,1%.

U prvom kvartalu 2022. ostvarena je vrlo visoka stopa rasta prihoda od indirektnih poreza od 18,9% u odnosu na prvi kvartal 2021. godine. Posmatrano po vrstama prihoda ostvarene su sljedeće stope rasta na nivou kvartala: carina 30,2%, neto PDV-a 17,3% , akciza 15,2% i putarine 7,2%.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza temelje se na projekcijama makroekonomskih pokazatelja DEP-a iz marta 2022. godine, a uzimaju u obzir trendove naplate indirektnih poreza, te tekuće vladine politike u oblasti indirektnog

oporezivanja. Imajući u vidu da visok rast prihoda u prvom kvartalu 2022. godine dijelom proizilazi iz specifičnosti u statističkoj osnovici za poređenje (niska osnovica u prvom dijelu 2021. godine zbog strogih restriktivnih mjera u borbi protiv virusa korona), te uzimajući u obzir ogromne nepoznanice u pogledu dešavanja u Ukrajini i razvijanja epidemiološke situacije u zemlji i okruženju, projektirana stopa rasta prihoda od indirektnih poreza za 2022. godinu iznosi 9,1%. Projektirane stope rasta prihoda od indirektnih poreza za 2023., 2024. i 2025. godinu iznose 3,2%, 2,9% i 3,0%, respektivno.

U naredoj tabeli su predstavljene posljednje projekcije Direkcije za ekonomsko planiranje BiH (DEP, mart, 2022) nominalnog i realnog rasta BDP-a za period 2022-2025. U DEP-u se pozivaju na zvanične podatke Agencije za statistiku BiH (BHAS, februar 2022. godine) prema kojima je BiH u 2020. godini zabilježila realni pad BDP-a od 3,2% u odnosu na prethodnu godinu. Na bazi raspoloživih podataka nacionalnih računa za tri kvartala i kratkoročnih statističkih pokazatelja za četvrti kvartal 2021. godine, DEP je procijenio da je BiH u 2021. godini zabilježila realni rast BDP- a od 5,4%.

Tabela br: 1. Projekcija rasta BDP-a, DEP, mart 2022

	Zvanični podaci	projekcije				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nominalni rast	-3,0	6,0	5,4	4,4	4,7	5,0
Realni rast	-3,2	5,4	2,1	3,1	3,0	3,4

U DEP-ovim projekcijama makroekonomskih pokazatelja (mart 2022. godine) se navodi da su, usljed inflatornih pritisaka zbog prekida u globalnim lancima snabdijevanja zbog krize uzrokovane virusom korona i najnovijih dešavanja u odnosima između Rusije i Ukrajine, kao i zbog visoke osnovice u prethodnoj godini (stopa rasta 5,4%), izvršili reviziju projekcije realnog rasta BDP-a u 2022. godini na 2,1%.

1.1 Projekcije za period 2023-2025

U DEP-u navode da bi, pod pretpostavkom normalizacije eksternih faktora i internih dinamika u BiH, očekivana stopa realnog rasta BDP-a trebala iznositi 3,1% u 2023. godini, 3,0% u 2024. godini i 3,4% u 2025. godini. DEP-ova pretpostavka je da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tokom ovog perioda trebala predstavljati domaća tražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija.

Kako bi se osigurala uporedivost projektiranih i naplaćenih prihoda od indirektnih poreza, projekcije prihoda od indirektnih poreza prikazane su na gotovinskoj osnovi u skladu sa izvještajima UIO o naplati po vrstama prihoda.

Tabela br: 2. Osnovni scenario projekcija prihoda od indirektnih poreza (2022-2025)

Vrsta prihoda (neto)	u mil KM						Projektirana stopa rasta			
	Izvršenje	Projekcija								
	2021	2022	2023	2024	2025		2022	2023	2024	2025
PDV	4.429,9	4.915,3	5.069,4	5.214,8	5.365,6		11,0 %	3,1 %	2,9 %	2,9 %
Akcize	1.475,9	1.565,7	1.605,9	1.614,9	1.681,4		6,1 %	2,6 %	2,2 %	2,4 %
Carine	324,4	363,5	389,3	412,7	441,2		12,0 %	7,1 %	6,0 %	6,9 %
Putarina	655,0	669,0	689,8	710,5	734,6		2,1 %	3,1 %	3,0 %	3,4 %
Ostalo	34,1	36,9	36,9	36,9	36,9		8,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Projektirane stope rasta neto prihoda od indirektnih poreza za 2023., 2024. i 2025. godinu iznose 3,2%, 2,9% i 3,0%, respektivno. Projekcija prihoda u navedenom periodu zasnovana je na projektiranim relevantnim makroekonomskim pokazateljima, istorijskoj sezonskoj shemi naplate i projekcijama pojedinih kategorija prihoda za 2022. godinu.

Za razliku od projektiranog pada indirektnih poreza u BDP-a u periodu 2023-2025, projektirani udio prihoda od indirektnih poreza (OMA) u potrošnji (DEP) u navedenom periodu je stabilan na nivou od 21%.

Pad projektiranog udjela indirektnih poreza u BDP-u u periodu 2022-2024 kumulativni je rezultat stagnacije projektiranog udjela indirektnih poreza u potrošnji i projektiranog pada potrošnje u BDP-u .

Najveći generator godišnjeg apsolutnog rasta prihoda od indirektnih poreza u navedenom periodu je PDV, s obzirom na njegovo značajno učešće u prihodima, te planiranim stabilnim stopama rasta. Nakon toga, apsolutnom rastu prihoda najviše doprinose akcize. Prihodi od putarina i carina doprinose apsolutnom rastu prihoda na približno jednakom nivou .

1.2. Rizici

Imajući u vidu ogromne nepoznanice u trenutku izrade projekcija o jačini i trajanju šoka uzrokovanog pandemijom virusa korona, te korištene pretpostavke (DEP, makroekonomske projekcije), ističemo da postoje značajni rizici za ostvarenje projekcija prihoda od indirektnih poreza, pri čemu preovladavaju rizici lošijeg ishoda.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza su usko vezane za projekcije makroekonomskih pokazatelja DEP-a. Svi rizici koje DEP pominje u svojim projekcijama po automatizmu predstavljaju i rizike za projekcije prihoda od indirektnih poreza, pošto svako odstupanje realizacije DEP-ovih parametara od njihovih projektiranih vrijednosti neizbježno dovodi i do odstupanja realiziranih od projektiranih prihoda od indirektnih poreza. U DEP-ovim projekcijama iz marta 2022. godine navode da se rizici za njihove projekcije mogu klasificirati u dvije grupe, i to na vanjske i unutrašnje, pri čemu su vanjski rizici dosta izvjesniji i uticajniji na kretanje ekonomskog rasta u BiH. U istom dokumentu navodi se sljedeće: „...nakon stabilizacije epidemioloških prilika koje su vezane za Covid 19, početkom 2022. godine došlo je do eskalacije sukoba Ukrajine i Rusije što će nesumnjivo imati negativne ekonomske posljedice po globalnu ekonomiju i samim tim i Bosnu i Hercegovinu. Daljnja eskalacija ukrajinske krize, kao i jačanje inflatornih pritisaka kako na globalnom tako u Bosni i Hercegovini zasigurno bi imali negativan utjecaj na potrošnju, investicije, vanjskotrgovinsku razmjenu a samim tim i na projekcije ekonomskog rasta u osnovnom scenariju."

U rizike koji mogu ugroziti izvršenje projekcija naplate prihoda od indirektnih poreza u sferi politike i administriranja indirektnim porezima možemo ubrojati sljedeće:

- Slabljenje borbe protiv crnog tržišta duhanskih prerađevina nakon okončanja harmonizacije poreznog opterećenja cigareta u BiH sa standardima EU;
- Slabljenje borbe protiv PDV prevara, pogotovo u sferi povrata, koji, u situaciji pada zaposlenosti i nelikvidnosti obveznika postaju atraktivni za prevare;
- Predlagane izmjene politike indirektnog oporezivanja kao što su: diferencirane stope PDVa, privremeno ukidanje akciza na derivate, promjena režima naplate akciza na uvozne duhanske prerađevine. Navedene izmjene legislative mogle bi dovesti do značajnog pada prihoda od indirektnih poreza."

1.3. Tabelarni pregled Makroekonomskih pokazatelja

Tabela br: 3. Makroekonomski pokazatelji za period 2020-2025

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nominalni BDP u mil KM	35.436	37.578	39.590	41.344	43.303	45.489
Nominalni rast u %	-3,0	6,0	5,4	4,4	4,7	5,0
BDP deflator (predhodna godina=100)	100,2	100,6	103,2	101,3	101,7	101,6
Realni BDP u mil KM (predhodna godina =100)	35.376	37.344	38.364	40.802	42.568	44.790
Realni rast u %	-3,2	5,4	2,1	3,1	3,0	3,4
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	-1	2	6	1,8	1,7	1,5
Potrošnja u mil KM	32.360	34.018	35.994	37.104	38.186	39.299
Realni rast u %	-2,3	3,7	0,5	1,2	1,2	1,3
Vladina potrošnja u mil KM	7.129	7.272	7.504	7.722	7.961	8.200
Realni rast u %	1,3	1,3	0,7	0,4	0,6	0,5
Privatna potrošnja u mil KM	25.232	26.747	28.489	29.382	30.225	31.099
Realni rast u %	-3,2	4,4	0,5	1,4	1,4	1,5
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	7.779	8.520	9.061	9.700	10.650	11.700
Realni rast u %	-4,1	4,8	0,7	5,1	7,8	7,8
Vladine investicije u mil KM	1.674	1.683	1.758	1.931	2.220	2.553
Realni rast u %	80,5	-1,0	2,7	7,6	11,7	11,7
Privatne investicije u mil KM	6.105	6.838	7.302	7.770	8.430	9.147
Realni rast u %	-15,0	6,4	0,3	4,5	6,8	6,8
Uvoz u mil KM	16.601	21.118	25.190	26.978	28.588	30.548
Nominalni rast u %	-14,8	27,2	19,3	7,1	6,0	6,9
Realni rast u %	-13,6	12,3	6,1	4,1	4,0	4,6
Izvoz u mil KM	11.820	16.142	19.586	21.370	23.129	25.042
Nominalni rast u %	-17,5	36,6	21,3	9,1	8,2	8,3
Realni rast u %	-16,1	20,6	10,6	6,9	6,2	6,1
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	18,5	19,6	19,4	20,2	21,3	22,8
Bilans tekućeg računa u mil KM	-1.286	-1.155	-1.539	-1.488	-1.334	-1.312
Rast u %	29,5	-11,2	33,3	-3,3	-10,4	-1,6
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-3,7	-3,1	-3,9	-3,6	-3,1	-2,9

2. PROJEKCIJE DIREKTNIH I INDIREKTNIH PRIHODA

Projekcije prihoda po osnovu indirektnih i direktnih poreza proslijeđene su od Federalnog Ministarstva finansija posredstvom Ministarstva finansija BPK-a. Svoju projekciju prihoda po osnovu direktnih i indirektnih prihoda u dostavljenim projekcijama Federalno Ministarstvo finansija obrazlaže na slijedeći način:

Unatoč stabilizaciji epidemioloških prilika vezanih za pandemiju virusa coVID-19, početkom 2022, godine ekonomija je stavljena pred nove izazove, uslijed složenih međunarodnih političkih prilika vezanih za ratna dešavanja u Ukrajini, koja su se značajno reflektovala na globalne ekonomske tokove, prvenstveno kroz nagle

i visoke inflatorne skokove. Prateći najnovije zvanične makroekonomske prognoze iz marta 2022. godine, preuzete od strane Direkcije za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine, kao i pozitivne tekuće trendove naplate u prvom kvartalu 2022. godine, izvršeno je revidiranje projekcija prihoda za tekuću godinu i pripremljene su srednjoročne projekcije za period 2023-2025. godina. Projekcije se temelje na postojećim poreznim politikama

Kada je riječ o prihodima od indirektnih poreza, iste su bazirane na srednjoročnom planu naplate ukupnih prihoda na Jedinstvenom računu, preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA) u aprilu 2022. godine. Nadalje, temeljem srednjoročnih prognoza kretanja krajnje potrošnje izvršena je procjena učešća Federacije BiH u međuentiteskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima u Federaciji BiH, po godinama, zasnovana i ni planu otplate vanjskog duga u periodu 2022-2025. godina. U projekciju prihoda od indirektnih poreza za 2022. godinu uključeno je i drugo privremeno poravnanje između entiteta za 2021 . godinu, koje će biti realizirano u korist Federacije BiH.

Kada je riječ o pojedinačnoj raspodjeli prihoda od indirektnih poreza za kantonalne budžete, pripremljena su dva scenarija. Prema osnovnom scenariju projekcije prihoda za 2022. godinu urađene su u skladu sa metodologijom propisanom Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, dok je raspodjela za period 2023-2025. godina urađena u skladu sa Zakonom o izmjeni Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je objavljen u ,,Službenim novinama Federacije BiH", broj: 17/22.

Pored osnovnog scenarija, dostavljen je i alternativni scenarij, prema kojem je raspodjela prihoda za kantone i općine/gradove pojedinačno za 2022. godinu i period 2023-2025. godina urađena u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, uz uvažavanje usvajanja Zakona o dopuni Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, predlagača Ive Tadića i predlagača Salke Zildžića i Marijana Klarića.

Projekcije prihoda od poreza na dobit za 2022. godinu prate historijski trend naplate iz 2021. godine, tekuci trend naplate (Q1 2022), kao i makroekonomske pretpostavke za navedenu godinu. Uzimajući u obzir visok nivo inflacije, koja će dovesti do značajnog porasta troškova poslovanja, očekivanja su da će u 2023. godini doći do smanjenja naplate prihoda od poreza na dobit, dok je u narednim godinama, 2024. i 2025. prateći pozitivne makroekonomske prognoze, očekivana ponovna uspostava pozitivnog trenda kretanja.

Stabilan rast prihoda od poreza dohodak, prateći pozitivna očekivanja vezana za tržiste rada, kao i tekuće trendove naplate (Q1 2022) nastavlja se i u 2022. godini. Prateći makroekonomske prognoze sa kojima su u korelaciji i u periodu 2023-2025. godina očekivan je nastavak rasta ovih prihoda.

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate pozitivna makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojim su u značajnoj korelaciji. Kod nekih stavki, u cilju očuvanja fiskalne discipline, već unutar osnovnog scenarija uključeni su i procjenjeni efekti pojedinih visokih rizika po ostvarenje makroekonomskih prognoza. Projekcije su usko vezine za pretpostavljenu brzinu oporavka ekonomije u postpandemijskom periodu, ali i sa najnovijim negativnim dešavanjima u Ukrajini, koja su se odrazila na cjelokupnu svjetsku ekonomiju. Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih bududih šokova, posebno kada je riječ o ubrzanom rastu inflacije, moguče su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

Pored navedenog, na drugačiji ishod u naplati javnih prihoda mogu u značajnoj mjeri utjecati: neplanirane izmjene poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenta raspodjele prihoda od indirektnih poreza izmedu entiteta u odnosu na trenutno procjenjeni, promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga, promjene u izdvajanju prihoda od indirektnih poreza za Institucije BiH, rad porezne administracije, te razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda.

2.1. Prihodi od indirektnih poreza kantona i općine kantona pojedinačno, revidirane projekcije za 2022. godinu i plan za period 2023 - 2025.godina.

Tabela br: 4.

Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa	2022	2023	2024	2025
Kantonalni Budžet	29.236.987	31.106.231	32.683.756	35.402.873
Foča - Ustikolina	317.304	308.251	318.520	345.019
Goražde	2.364.058	2.296.608	2.373.118	2.570.549
Pale - Prača	148.647	144.406	149.217	161.631

Alternativni scenarij

Tabela br: 5.

Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa	2022	2023	2024	2025
Kantonalni Budžet	31.480.635	31.106.231	32.683.756	35.402.873
Foča - Ustikolina	317.304	308.251	318.520	345.019
Goražde	2.364.058	2.296.608	2.373.118	2.570.549
Pale - Prača	148.647	144.406	149.217	161.631

Napomena: Prema alternativnom scenariju, raspodjela prihoda za kantone i općine/gradove pojedinačno za 2022. godinu i period 2023-2025. godina urađena je u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, uz uvažavanje usvajanja Zakona o dopuni Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH predlagača Ive Tadića te predlagača Salke Zildžića i Marijana Klarića.

2.2. Prihodi po osnovu poreza na dohodak za kanton i općine/ gradove, revidirane projekcije za 2022. godinu i plan za period 2023 – 2025. godina.

Tabela br: 6.

POREZ NA DOHODAK	2022	2023	2024	2025
Kanton	4.072.783	4.336.661	4.623.776	4.936.040
Općine/Gradovi	2.141.411	2.280.155	2.431.116	2.595.299

2.3. Prihodi po osnovu poreza na dobit zbirno, revidirana projekcija za 2022. godinu i plan za period 2023 – 2025. godina.

Tabela br: 7.

POREZ NA DOBIT	2022	2023	2024	2025
	2.976.962	2.873.219	2.959.439	3.060.074

3. SREDNJOROČNA PROJEKCIJA PRIHODA GRADA GORAŽDE

Ovo poglavlje sadrži projekcije prihoda koji se očekuju da će biti na raspolaganju Gradu Goražde, iz kojih će biti finansirane javne potrebe grada.

Imajući na umu postojeću situaciju, kao i činjenicu da Služba za privredu i finansije vrlo malim dijelom može utjecati na ukupnu fiskalnu strategiju za naredni srednjoročni period, evidentno je da kao realna osnova za izradu i prezentaciju srednjoročne fiskalne strategije će poslužiti prognoze i pretpostavke proslijeđenih od Federalnog Ministarstva finansija posredstvom Ministarstva finansija BPK-a.

U kontekstu ranije spomenutog, kao i analiza ostvarenja prihoda proteklih godina i trenda izvršenja za prva tri mjeseca tekuće 2022. godine, Služba za privredu i finansije je uradila moguću projekciju prihoda koji pripadaju Gradskom budžetu. Osnov za projekciju prihoda za 2023.godinu su dostavljene projekcije Federalnog Ministarstva finansija, izvršenje prihoda za 2021.godinu, te trend izvršenja prihoda za prvo tromjesečje 2022. godine.

3.1. Porezni prihodi

3.1.1. Indirektni porezi koji se prikupljaju na račun Uprave za indirektno oporezivanje

Prihodi prikupljeni po osnovu indirektnih poreza (PDV-a, carinskih dadžbina i akciznih dadžbina) se uplaćuju na Jedinstveni račun indirektno oporezivanje (UINO), nakon čega se raspodjeljuju slijedećim redom: (1) raspodjela na račun rezervi, (2) raspodjela za sredstva za financiranje Institucija BiH, (3) raspodjela prihoda između entiteta i Brčko Distrikta i (4) otplata vanjskog duga. Nakon raspodjele sredstava za otplatu vanjskog duga, preostalo se raspodjeljuje između entiteta i vlada nižih nivoa vlasti, u skladu sa utvrđenom formulom.

Udio prihoda sa jedinstvenog računa, u skladu sa Zakonom o uplatama na jedinstven račun i raspodjeli prihoda, a prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u F BiH raspodjeljuje se kako slijedi:

- 36,29% FBiH
- 51,23% kantonima
- 8,42% općinama
- 3,90% Direkciji za ceste
- 0,25 % finansiranje funkcija grada Sarajeva

Dio prihoda (51,23%) po temelju indirektnih poreza uplaćenih na poseban račun Budžeta FBiH pripada kantonima u skladu sa kriterijima (čl. 9 Zakona o pripadnosti javnih prihoda u F BiH) i formulama iz čl. 21., 23. i 24. istog zakona.

Dio prihoda (8,42%) po temelju indirektnih poreza uplaćenih na poseban račun Budžeta FBiH pripada općinama u FBiH. Uputstvom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnim porezima se na godišnjem nivou određuje učešće svake pojedinačne općine u raspodjeli prihoda od indiektnih poreza. Tako određeno učešće Grada Goražde u raspodjeli po godinama je bilo: za 2019. godinu 0,818 %, u 2020. godini 0,819, u 2021. godini 0,821 % odnosno u 2022. godini 0,827 % po istim kriterijima.

Iz navedenog evidentna je konstantna stopa učešća Grada Goražde u raspodjeli ukupnih sredstava u periodu od 2019 - 2022.godine.

3.1.1.1. Prihodi od indirektnih poreza

U 2019. godini izvršenje prihoda po ovom osnovu u Gradu Goražde je iznosilo 2.036.432,19 KM, dok u 2020.godini izvršenje je bilo 1.716.673,15 KM odnosno u 2021. godini 2.117.485,17 KM.

Za prva tri mjeseca 2022.godine ostvareno je 546.534,86 KM. U skladu sa revidiranim projekcijama Federalnog ministarstva finansija realno je očekivati do kraja godine ostvarenje ovih prihoda u iznosu 2.364.058,00 KM. U projekcijama za 2023. godinu predviđen je blagi pad ovih prihoda na temelju projekcija Federalnog Ministarstva finansija, tako da bi u 2023.godini mogući iznos po ovom temelju bio oko 2.296.000,00 KM, u 2024.godini predviđen je iznos 2.373.118,00 KM i u 2025.godini predviđen je iznos od 2.570.549,00 KM.

3.1.2. Prihodi koji se prikupljaju na račun kantona

Pored prihoda od indirektnih poreza, Grad participira u prihodima od direktnih poreza i to: porez na dobit, porez na dohodak i porezi od imovine, te u prihodima od taksi i naknada, neporeznih prihoda. Prikupljanje i raspodjela direktnih i drugih prihoda se vrši u skladu sa federalnim propisima, te prema kantonalnom Zakonu o pripadnosti javnih prihoda.

3.1.2.1. Porez na dobit

Porez na dobit poduzeća (izuzev banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte, telekomunikacija, iz oblasti igara na sreću i zabavnih igara) predstavlja javni prihod i u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u BPK-a dijeli se u omjeru 70:30 % između Grada i Kantona (u korist kantona). Realizacija prihoda po osnovu poreza na dobit u 2021. godini je iznosila 771.005,59 KM. Za prva tri mjeseca 2022. godine ostvareno je 191.906,49 KM. Procjenjuje se da će prihodi po ovom osnovu do kraja 2022. godine iznositi oko KM. Za naredne tri godine ovi prihodi projicirani su na temelju projekcija Federalnog Ministarstva finansija, te na temelju mogućeg rasta ukupne privredne aktivnosti i poslovanja privrednih subjekata, tako da bi prihodi od navedenog poreza u 2023. godini bili oko 850.000,00 KM. Procjenjuje se da će ovaj iznos dalje lagano rasti u 2024.godini na iznos od 870.000,00 KM, a u 2025.godini na iznos od 890.000,00 KM.

3.1.2.2. Porez na imovinu

Porez na imovinu od fizičkih i pravnih lica te porez na imovinu na motorna vozila predstavlja javni prihod i u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u BPK-a dijeli se u omjeru 70:30 % između Grada i Kantona (u korist kantona). Realizacija prihoda po osnovu poreza na imovinu u 2021. godini je iznosila 194.389,71KM. Za prva tri mjeseca 2022. godine ostvareno je 84.645,28 KM. Procjenjuje se da će prihodi po ovom osnovu do kraja 2022. godine iznositi oko 200.000,00 KM. Za naredne tri godine ovi prihodi projicirani na bazi procjene za 2022.godinu uz blagi porast.

3.1.2.3. Porez na dohodak

Porez na dohodak u skladu sa postojećim Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH se dijeli između kantona i općine. U Gradu Goražde je ovaj omjer 65,54:34,46 % u korist kantona. Realizacija prihoda po osnovu poreza na dohodak u 2021. godini je iznosila 1.962.724,44 KM. Za prva tri mjeseca 2022. godine ostvareno je 502.790,64 KM. Ukupna procjena Gradskog prihoda do kraja 2022. godine iznosi oko 2.000.000,00 KM. Ovi prihodi projicirani su u skladu sa očekivanjima o kretanju bruto plaća, zaposlenosti i zaostalih obveza po ovom osnovu, ostvarenja za prva tri mjeseca tekuće godine, te revidiranim projekcijama Federalnog ministarstva finansija. Procjenjuje se da će ovaj prihod biti oko 2.100.000,00 KM u 2023.godini, a u naredne dvije godine (2024. i 2025.) 2.230.000,00 KM i 2.370.000,00 KM.

3.1.2.4 Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta

Prihodi koji se u skladu sa zakonskim odredbama dijele između kantona i grada. Ovi prihodi projicirani su na bazi revidiranih projekcija Federalnog ministarstva finansija, izvršenja za 2021.godinu i na bazi izvršenja za prva tri mjeseca tekuće godine. Za 2023.godinu projicirani su u iznosu od 360.000,00 KM, dok za naredne dvije godine ovi prihodi bi iznosili oko 370.000,00 KM u 2024.godini i 385.000,00 KM u 2025.godini.

3.1.2.5. Prihodi od indirektnih prihoda na ime finansiranja autocesta

Ovi prihodi projicirani su na bazi revidiranih projekcija Federalnog ministarstva finansija, izvršenja za 2021.godinu i na bazi izvršenja za prva tri mjeseca tekuće godine. Za 2023.godinu projicirani su u iznosu od 130.000,00 KM, dok za naredne dvije godine projicirani su uz blago povećanje.

3.2. Neporezni prihodi

Ova grupa prihoda podjeljena je na dvije skupine i to : skupinu nenamjenskih prihoda i skupinu namjenskih prihoda.

- U skupinu nenamjenskih neporeznih prihoda pobrojani su prihodi od finansijske i nematerijalne imovine; naknade i takse; prihodi od iznajmljivanja; neplanirane uplate kao i prihodi od pružanja javnih usluga. Za 2023.godinu projicirani su u iznosu od 350.000,00 KM. Ovi prihodi su projicirani na temelju očekivane privredne aktivnosti kao i na temelju dosadašnjih kretanja. Za naredne dvije godine iznos ovih prihoda projician je u istom iznosu.
- U skupinu namjenskih neporeznih prihoda pobrojane su cestovne naknade i posebne naknade čije su projekcije nadalje obrazložene.

3.2.1. Cestovne naknade

Naknade za upotrebu cesta za vozila pravnih lica i građana, koje se u skladu sa zakonskim odredbama dijele između kantona i grada. Ove naknade planirane su na bazi izvršenja za prva tri mjeseca tekuće godine. Za 2023.godinu projicirane su u iznosu od 150.000,00 KM, a taj trend je zadržan i u 2024. i 2025. godini uz blagi porast.

3.2.2. Posebne naknade

Prihodi od posebnih naknada (namjenski prihodi) uključuju: naknade po osnovu prirodnih pogodnosti-rente, vodne naknade, naknade za zauzimanje javnih površina, naknade za korištenje podataka i vršenja usluga iz oblasti katastra, naknade za korištenje šuma, općinske komunalne naknade, posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, prihodi od uplata stranaka za komisije. U okviru ove skupine su i neporezni prihodi (vlastiti prihodi) javnih ustanova. Ove naknade projicirane su na temelju godišnjeg priliva prihoda ostvarenih u protekom periodu, kao i na osnovu dostavljenih zahtjeva budžetskih korisnika. Za 2023.godinu projicirani su u iznosu od 2.102.280,00 KM, a za 2024.godinu 2.143.930,00 KM i za 2025.godinu 2.179.680,00 KM.

Plan ovih prihoda zavisi i od utroška odnosno ne utroška istih u predhodnoj godini, prenosa istih na razgraničenja te plana neutrošenih prihoda u narednoj godini. Isto tako, plan ovih prihoda zavisi i od realnosti istih, obzirom da budžetski korisnici iz čije nadležnosti su pojedine vrste prihoda iz ove skupine u svojim zahtjevima dostavljaju znatno veće iznose od iznosa izvršenja istih odnosno realnosti izvršenja istih.

U Tabeli: Pregled prihoda za period 2020 -2025. godina dat je analitički plan gore navedenih posebnih naknada po godinama.

Za ove vrste prihoda, potrebno je da budžetski korisnici iz čije nadležnosti se odnose pojedine vrste prihoda, prilikom dostavljanja svojih zahtjeva za izradu Nacrta budžeta, dostave svoje prijedloge sa planom istih kao i rashode koji će se realizovati iz pojedine vrste prihoda.

3.3. Tekući transferi i kapitalni primici

Planiranje tekućih transfera i kapitalnih primitaka koji se doznačavaju sa viših nivoa vlasti je veoma teško jer zavisi od stanja situacije budžeta na višim nivoima, a samim tim mogućnosti doznačavanja transfera i kapitalnih primitaka u pračenju realizacije projekata koji se realizuju na gradskom nivou. Ovi prihodi projicirani su na temelju godišnjeg priliva prihoda ostvarenih u proteklom periodu obzirom da dva budžetska korisnika nisu dostavili svoje zahtjeve, a ujedno i prihode koji bi se mogli realizovati po ovom osnovu.

U Tabeli: Pregled prihoda za period 2020. - 2025.godina dat je sažeti plan gore navedenih tekućih transfera i kapitalnih primitaka po godinama. U nastavku je dat i analitički pregled plana prihoda po svim osnovama za period 2023. – 2025. godina.

4. Ukupni prihodi Grada Goražde

Na temelju već navedenog, procjenjuje se da će Grad Goražde u 2023. godini imati na raspolaganju ukupno cca 5.796.900,00 KM poreznih i neporeznih prihoda (ne namjenskih prihoda) bez posebnih naknada i prihoda, naknada od cesta i tekućih i kapitalnih primitaka. U slijedećoj tabeli prikazani su ostvareni porezni i neporezni prihodi u periodu 2020. – 2021. godinu, plan istih za 2022.godinu i projekcije poreznih, neporeznih prihoda, posebnih naknada, tekućih transfera i kapitalnih primitaka grada za period 2023. - 2025. godinu.

U ukupnim prihodima prikazani su i prihodi tri javne ustanove u grupi posebnih naknada, tekućih transfera i kapitalnih primitaka projicirani na bazi dostavljenih prijedloga Javnih ustanova i iz istih će se finansirati njihovi vlastiti rashodi. U 2023. godini projicirani su u iznosu od 823.430,00 KM, u 2024.godini u iznosu od 8445.030,00 KM i u 2025.godini u iznosu od 861.630,00 KM.

4.1. Pregled prihoda za period 2020 - 2025. godine

Tabela br: 8.

	Izvršenje 2020 godine	Izvršenje 2021. godine	Plan 2022.godine	Projekcije 2023.godine	Projekcije 2024.godine	Projekcije 2025.godine
A. Porezni prihodi	**4.349.573,46**	**5.045.931,25**	**5.171.020,00**	**5.446.900,00**	**5.673.418,00**	**6.030.849,00**
Prihodi od indirektnih poreza - PDV	1.716.673,15	2.117.485,17	2.150.000,00	2.296.608,00	2.373.118,00	2.570.549,00
Porez na dobit	736.709,52	771.005,59	851.220,00	850.000,00	870.000,00	890.000,00
Porez na dohodak	1.757.538,06	1.962.724,44	1.965.600,00	2.100.000,00	2.230.000,00	2.370.000,00
Porez na imovinu	138.240,94	194.389,71	203.700,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00
Ostali porezni prihodi i prihodi po osnovu zaostalih obaveza	411,79	326,40	500,00	300,00	300,00	300,00
B. Neporezni prihodi	**507.570,16**	**339.121,19**	**355.410,00**	**350.000,00**	**350.000,00**	**350.000,00**
Ukupno porezni i neporezni prihodi (A +B)	**4.857.143,62**	**5.385.051,70**	**5.526.380,00**	**5.796.900,00**	**6.023.418,00**	**6.380.849,00**
C. Porezni prihodi koji pripadaju direkciji cesta	**279.967,93**	**344.153,13**	**350.000,00**	**360.000,00**	**370.000,00**	**385.000,00**
D. Cestovne naknade	**148.532,08**	**149.059,44**	**150.000,00**	**150.000,00**	**155.000,00**	**160.000,00**
E.Prihodi na ime finansiranja autocesta	**112.503,44**	**124.431,80**	**125.000,00**	**130.000,00**	**135.000,00**	**140.000,00**
F. Posebne naknade (F_1+F_2+...+F_{12})	**1.524.069,18**	**1.907.794,67**	**2.860.470,00**	**2.102.280**	**2.143.930,00**	**2.179.680,00**
F_1. Naknada za zauzimanje javnih površina	169.458,68	175.967,93	180.000,00	200.000,00	210.000,00	220.000,00
F_2. Naknade po osnovu prirodn pogodnosti-rente	207.758,80	614.949,65	490.000,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00
F_3 . Naknada za korištenje hidroakumulacionog objekta na potopljenom zemljištu	119.594,51	195.324,32	200.000,00	180.000,00	180.000,00	180.000,00
F_4. Naknade za korištenje podataka i vršenja usluga iz oblasti katastra	70.540,29	58.607,32	57.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00
F_5. Naknade za korištenje šuma	60.000,00	0,00	50.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
F_6. Posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	116.383,37	13.800,25	833.000,00	204.500,00	217.500,00	220.500,00
F_7. Naknada po osnovu tehničkog pregleda građevina	39.330,38	52.923,53	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00
F_8. Naknada za izgradnju i održavanje skloništa	5.023,55	7.868,96	5.000,00	0,00	0,00	0,00
F_9. Općinske komunalne naknade	207.824,18	223.994,15	220.000,00	230.000,00	240.000,00	250.000,00
F_{10}.Prihodi od iznajmljivanja imovine i Ostali prihodi od imovine	112.675,43	40.320,55	175.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00
F_{11} Prihodi od eksplatacije prirodnih resursa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F_{12} Neporezni prihodi Javnih ustanova	415.479,99	524.038,01	590.470,00	622.780,00	631.430,00	644.180,00
G. Tekući transferi, kapitalni transferi i kapitalni primici (G_1 +..+G_4)	**1.152.561,33**	**1.174.136,30**	**2.814.300,00**	**500.650,00**	**513.600,00**	**517.450,00**
G_1 Tekući transferi Grada	375.760,00	361.388,87	627.800,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00
G_2 Tekući transferi Javnih ustanova	38.688,84	93.305,41	132.300,00	137.650,00	140.600,00	144.450,00
G_3 Kapitalni transferi i Kapitalni primici Grada	702.194,25	657.442,02	2.000.200,00	0,00	0,00	0,00
G_4 Kapitalni transferi Javnih ustanova	35.918,24	62.000,00	54.000,00	63.000,00	73.000,00	73.000,00
Ukupno (A+B++C+D+E+F+G)	**8.074.777,58**	**9.084.627,78**	**11.826.200,00**	**9.039.830,00**	**9.340.948,00**	**9.762.979,00**

4.2. Rizici od projekcije prihoda

Pored rizika u ostvarenju prihoda preuzeti iz revidiranih projekcija javnih prihoda za 2022. godinu i period 2023 - 2025. godine Federalnog Ministarstva finansija navedenih na stranici 5. ovog dokumenta u rizike u ostvarenju prihoda mogu se navesti i rizici od nerealnosti zahtjeva budžetskih korisnika, izmjena zakonske regulative u naplati i raspodjeli prihoda i sl.

5. UPRAVLJANJE POTROŠNJOM

5.1. Zahtjevi budžetskih korisnika

Projekcije odnosno prijedlozi onih Budžetskih korisnika koji su dostavili svoje prijedoge (koje smo naveli u uvodnom djelu), kao i prijedlog Službe za prostorno uređenje, stambeno –komunalne poslove i raseljena lica koja je dostavili svoj prijedlog u trenutku izrade ovog dokumenta, te projekcije budžetskog korisnika Kabinet Gradonačelnika, koji nije dostavilo svoje zahtjeve, kao i za Službu za investicije, lokalni ekonomski razvoji upravljanje imovinom, koja još nije uspostavljena već za koje je Služba za privredu i finansije projicirala izdatke za materijal, sitan inventar i usluge, tekuće transfere i kapitalne izdatke na bazi plana za 2022. godinu bez namjenskih rashoda koji su planirani sa viših nivoa za kapitalne izdatke, dati su u tabelarnim pregledima, za sve tri godine, po glavnim grupama rashoda po godinama kako slijedi.

5.1.1. Rashodi budžetskih korisnika po glavnim grupama za 2023. godinu

Tabela br: 9.

Naziv korisnika	Plate i naknade troškova zaposlenih (611000)	Doprinosi poslodavca (612000)	Izdaci za materijal ,sitan inventar i usluge (613000)	Tekući transferi (614000)	Kapitalni transferi (615000)	Izdaci za kamate (616000)	Kapitalni izdaci (820000)	Tekuća rezerva (69)	Ukupno
Sl.za stručne poslove Gradskog vijeća	100.900	9.350	316.300	25.700	0	0	1.500	0	**453.750**
Stručna služba za poslove Kabineta Gradonačelnika	436.360	39.100	269.600	168.200	0	0	39.500	5.000	**957.760**
Sl. za privedu i finansije	334.800	32.200	13.300	40.000	0	200.000	502.500	0	**1.122.800**
Sl.za urbanizam, prostorno uređenje i komunalne poslove	502.500	59.000	1.277.500	10.000	0	3.000	918.000	0	**2.770.000**
Sl. za boračko-inv.zaštitu, socijalno-stamb.pitanja,izbjeglice i raseljena lica	235.870	21.850	48.250	115.600	15.000	0	1.600	0	**438.170**
Sl.za društvene dj. i opću upravu	553.750	50.000	67.100	220.000	0	0	4.500	0	**895.350**
Sl.za geo.,imo.pravne poslove i kat.nekre.	240.850	22.100	19.370	0	0	0	30.000	0	**312.320**
Sl. za CZ i MZ	482.360	55.700	193.100	65.000	0	0	65.000	0	**861.160**
Pravobranilaštvo	86.430	8.650	7.500	20.000	0	0	2.000	0	**124.580**
JU za predš. odgoj i obraz.	778.970	69.300	170.380	510	0	0	4.530	0	**1.023.690**
JU Sportski centar	237.830	19.910	104.820	0	0	0	9.000	0	**371.560**
JU Centar za kulturu	446.800	40.500	170.050	0	0	0	15.000	0	**672.350**
Sl.za investicije,lok.eko.razvoj i upravljanje imovinom	46.580	4.600	400	0	0	0	0	0	**51.580**
Sl.za inspekcijske poslove	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Sl.za internu reviziju	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Ukupno	**4.484.000**	**432.260**	**2.657.670**	**665.010**	**15.000**	**203.000**	**1.593.130**	**5.000**	**10.055.070**

5.1.2. Rashodi budžetskih korisnika po glavnim grupama za 2024. godinu

Tabela br: 10.

Naziv korisnika	Plate i naknade troškova zaposlenih (611000)	Doprinosi poslodavca (612000)	Izdaci za materijal ,sitan inventar i usluge (613000)	Tekući transferi (614000)	Kapitalni transferi (615000)	Izdaci za kamate (616000)	Kapitalni izdaci (820000)	Tekuća rezerva (69)	Ukupno
Sl.za stručne poslove Gradskog vijeća	105.100	9.350	316.900	25.700	0	0	1.500	0	**458.550**
Stručna služba za poslove Kabineta Gradonačelnika	436.360	39.100	269.600	168.200	0	0	39.500	5.000	**957.760**
Sl. za privedu i finansije	338.000	33.200	13.700	40.000	0	200.000	502.000	0	**1.126.900**
Sl.za urbanizam, prostorno uređenje i komunalne poslove	502.500	59.000	1.483.570	10.000	0	3.000	938.200	0	**2.996.270**
Sl. za boračko-inv.zaštitu, socijalno-stamb.pitanja,izbjeglice i raseljena lica	247.900	22.900	50.610	121.800	15.000	0	1.700	0	**459.910**
Sl.za društvene dj. i opću upravu	553.750	50.000	67.100	225.500	0	0	4.500	0	**900.850**
Sl.za geo.,imo.pravne poslove i kat.nekre.	238.750	22.200	18.570	0	0	0	23.000	0	**302.520**
Sl. za CZ i MZ	482.360	55.700	194.100	70.000	0	0	72.000	0	**874.160**
Pravobranilaštvo	86.430	8.650	7.500	20.000	0	0	2.000	0	**124.580**
JU za predš. odgoj i obraz.	783.890	69.720	171.390	520	0	0	4.560	0	**1.030.080**
JU Sportski centar	232.230	19.910	104.820	0	0	0	9.000	0	**365.960**
JU Centar za kulturu	446.200	45.000	172.900	0	0	0	17.500	0	**681.600**
Sl.za investicije,lok.eko.razvoji upravljanje imovinom	46.580	4.600	400	0	0	0	0	0	**51.580**
Sl.za inspekcijske poslove	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Sl.za internu reviziju	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Ukupno	**4.453.470**	**434.730**	**2.870.760**	**681.720**	**15.000**	**203.000**	**1.615.460**	**5.000**	**10.297.140**

5.1.3. Rashodi budžetskih korisnika po glavnim grupama za 2025. godinu

Tabela br: 11.

Naziv korisnika	Plate i naknade troškova zaposlenih (611000)	Doprinosi poslodavca (612000)	Izdaci za materijal ,sitan inventar i usluge (613000)	Tekući transferi (614000)	Kapitalni transferi (615000)	Izdaci za kamate (616000)	Kapitalni izdaci (820000)	Tekuća rezerva (69)	Ukupno
Sl.za stručne poslove Gradskog vijeća	109.800	9.350	317.500	25.700	0	0	1.500	0	**463.850**
Stručna služba za poslove Kabineta Gradonačelnika	436.360	39.100	269.600	168.200	0	0	39.500	5.000	**957.760**
Sl. za privedu i finansije	341.700	34.000	13.700	40.000	0	200.000	502.000	0	**1.131.400**
Sl.za urbanizam, prostorno uređenje i komunalne poslove	502.500	59.000	1.874.650	10.000	0	3.000	958.300	0	**3.407.450**
Sl. za boračko-inv.zaštitu, socijalno-stamb.pitanja,izbjeglice i raseljena lica	260.400	24.010	52.190	127.900	15.000	0	1.800	0	**481.300**
Sl.za društvene dj. i opću upravu	553.750	50.000	67.800	242.500	0	0	4.500	0	**918.550**
Sl.za geo.,imo.pravne poslove i kat.nekre.	241.150	23.500	20.270	0	0	0	32.500	0	**317.420**
Sl. za CZ i MZ	482.360	55.700	197.100	70.000	0	0	72.000	0	**877.160**
Pravobranilaštvo	86.430	8.650	7.500	20.000	0	0	2.000	0	**124.580**
JU za predš. odgoj i obraz.	788.810	70.140	172.420	530	0	0	4.590	0	**1.036.490**
JU Sportski centar	234.730	19.910	104.820	0	0	0	9.000	0	**368.460**
JU Centar za kulturu	446.200	45.000	172.900	0	0	0	17.500	0	**681.600**
Sl.za investicije,lok.eko.razvoji upravljanje imovinom	46.580	4.600	400	0	0	0	0	0	**51.580**
Sl.za inspekcijske poslove	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Sl.za internu reviziju	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Ukupno	**4.530.770**	**442.960**	**3.270.850**	**704.830**	**15.000**	**203.000**	**1.645.190**	**5.000**	**10.817.600**

U tabelarnim pregledima po glavnim grupama po godinama uključene su i projekcije rashoda tri javne ustanove. Ukupne projekcije/zahtjevi po godinama iznose za 2023. godinu u iznosu od 10.055.070,00 KM, za 2024. godinu u iznosu od 10.279.140,00 KM i za 2025. godinu u iznosu od 10.817.600,00 KM i isti su prikazani u Konsolidovanoj tabeli pregleda prijedloga budžetskih korisnika po godinama, kako slijedi. Treba napomenuti da u ukupnom iznosu nije navedeno pokriće deficita Gradske uprave grada Goražde. Isti će se planirati za svaku godinu posebno prilikom izrade budžeta za tu godinu, a zavisit će od situacije i plana prihoda i rashoda za tu godinu. Ono što posebno treba istaknuti da u ukupnim iznosima zahtjeva za svaku godinu posebno, zbog ne dostavljanja zahtjeva navedenih budžetskih korisnika nisu prikazani projekti koji će se realizovati po navedenim godinama.

5.1.4. Konsolidovani pregled projekcija/prijedloga budžetskih korisnika

Tabela br: 12.

Vrsta rashoda/godina	2023. godina	2024. godina	2025. godina
Plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca	4.916.260	4.888.200	4.973.730
Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	2.657.670	2.870.760	3.270.850
Tekući transferi	665.010	681.720	704.830
Kapitalni transferi	15.000	15.000	15.000
Izdaci za kamate	203.000	203.000	203.000
Kapitalni izdaci	1.593.130	1.615.460	1.645.190
Tekuća rezerva	5.000	5.000	5.000
Pokriće deficita	0	0	0
UKUPNO	**10.055.070**	**10.279.140**	**10.817.600**

5.2.

Prijedlog smjernica i ograničenja prilikom dostavljanja zahtjeva budžetskih korisnika za izradu Nacrta Budžeta Grada Goražde za 2023. godinu

Prilikom projekcija rashoda za 2023. godinu, uvažavajući revidirane projekcije indirektnih i direktnih poreza proslijeđenih od Federalnog Ministarstva finansija posredstvom Ministarstva finansija BPK-a i projekcije prihoda Službe za privredu i finansije rashodi budžetskih korisnika (koji se odnose na plate i naknade, izdatke za materijal i usluge, tekuće i kapitalne transfere, te kapitalne izdatke koji će se realizovati iz Budžeta Grada Goražde) trebali bi se kretati u granicama projekcije poreznih i neporeznih prihoda (ne namjenskih) odnosno u granicama iznosa od cca 5.790.000,00 KM. Ako na ovaj iznos dodamo projekciju tekućih transfera od kantona i Federacije BiH (projicirane u iznosu od 300.000,00 KM), koji su neizvjesne, ograničenje budžetskih korisnika za gore navedene osnove bi se trebalo kretati u granicama iznosa od cca 6.090.000,00 KM.

Ako u konsolidovanoj tabeli prijedloga budžetskih korisnika isključimo namjenske rashode koji će se finansirati iz namjenskih prihoda kao i vlastite rashode tri javne ustanove koji će se finansirati iz njihovih vlastitih prihoda ukupan plan rashoda po godinama iznosi za 2023. godinu 6.493.890,00 KM, 2024. godinu 6.433.060,00 KM i 2025. godinu 6.476.140,00 KM.

Prijedlog tri Javne ustanove, koje su na trezoru, za finansiranjem iz budžeta Grada Goražde u ukupnom iznosu po godinama iznosi za 2023. godinu 1.244.170,00 KM, za 2024. godinu 1.232.120,00 KM i za 2025. godinu 1.223.920,00 KM.

Također, ako uzmemo plan rashoda svih budžetskih korisnika za 2022. godinu za plate, naknade troškova zaposlenih i doprinose, kao i za izdatke za materijal i usluge (bez namjenskih rashoda i rashoda javnih ustanova koji se finansiraju iz njihovih vlastitih prihoda) planiran je iznos 5.531.170,00 KM. (U navedeni iznos je uključeno i finansiranje iz budžeta za tri Javne ustanove koje su od 2016.godine preuzete na trezor u iznosu od 1.205.030,00 KM).

Plan tekućih transfera u 2022.godini (bez namjenskih rashoda) iznosi 526.200,00 KM.

Plan kapitalnih transfera i kapitalnih izdataka (bez namjenskih rashoda Civilne zaštitite i rashoda javnih ustanova koji se finansiraju iz njihovih vlastitih prihoda) u 2022. godini iznosi 79.800,00 KM.

Plan za izdatke za kamate i tekuću rezervu u 2022. godini iznos 6.600,00 KM. Ukupan plan po navedenim rashodima – ne namjenskim za 2022. godinu iznosi 6.143.770,00 KM.

Shodno naprijed navedenom (projekcijama ne namjenskih prihoda, zahtjeva budžetskih korisnika za period 2023.-2025. godinu kao i plana budžetskih korisnika za 2022. godinu bez namjenskih rashoda) prilikom dostavljanja zahtjeva budžetskih korisnika za izradom nacrta budžeta za 2023. godinu budžetski korisnici bi se trebali pridržavati sledećih smjernica i ograničenja:

- **zahtjevi za plate, naknade zaposlenih, doprinose, kao i izdatke za materijal i usluge** bi se trebali kretati u granicama plana za 2022. godinu sa maksimalnim uštedama. Kako možemo vidjeti iz projekcija ne namjenskih prihoda za 2023. godinu (6.090.000,00 u čijem iznosu je planiran tekući transfer od kantona u iznosu od 300.000,00 KM koji je neizvjestan) i plana za plate, naknade zaposlenih, doprinose, kao i izdatke za materijal i usluge ne namjenskih rashoda za 2023. godinu (5.690.690,00KM) veoma mali iznos ne namjenskih prihoda ostane preko iznosa ne namjenskih rashoda. Ono što treba istači jeste i realnost ne namjenskih prihoda, njihova realizacija kao i sa druge strane realnost ne namjenskih rashoda i povećanje ovih rashoda prilikom izrade nacrta budžeta uslijed povećanja cijena troškova izdataka za materijal i usluge.

Na osnovu navedenog predlaže se predlagaču Budžeta, a samim tim i svim budžetskim korisnicima uvođenje maksimalnih ušteda na svim izdacima za materijal i usluge, ograničenje novih uposlenika te izradu prijedloga za smanjenje i drugih naknada (naknada za komisije, paušala, naknada predsjednicima savjeta mz i drugih);

- **zahtjevi za izdatke za tekuće transfere** te kapitalne transfere i kapitalne izdatke koji se realizuju iz poreznih i neporeznih prihoda (ne namjenskih) i tekućih transfera sa viših nivoa bi se trebali kretati u finansiranju samo onog što je u nadležnosti Grada, te uz maksimalno smanjenje za ovom vrstom finansiranja uz obavezno navođenje izvora finansiranja za ovim vrstama izdataka. Prema projekcijama prihoda veoma mali iznos ne namjenskih prihoda je na raspolaganju za ovu vrstu izdataka;
- **zahtjevi javnih ustanova za sredstvima** iz budžeta bi se trebal kretati na bazi plana za 2022.godinu uz što veće smanjenje svojih zahtjeva, obzirom da iz godine u godinu zahtjevi Javnih ustanova za sredstvima iz budžeta se povećavaju dok istovremeno dolazi do smanjenja njihovih vlastitih prihoda. Shodno tome Javne ustanove bi se trebale angažovati na obezbjeđenju i povećanju svojih vlastitih prihoda, a samim tim i smanjenju svojih zahtjeva za sredstvima iz budžeta;
- **zahtjevi za kapitalne transfere i kapitalne izdatke** bi se trebali kretati za one kapitalne izdatke koji se realizuju iz ne namjenskih prihoda na nivou plana za 2022. godinu uz maksimalne uštede, a za one kapitalne transfere i kapitalne izdatke

koji se odnose na projekte zahtjeve je potrebeno ograničiti u onim granicama za koje postoje obezbjeđene sredstva, bilo sa viših nivoa ili iz namjenskih sredstava ili drugih izvora.

Pored gore navedenog Budžetski korisnici se trebaju pridržavati sledećih smjernica:

- angažovanje svih budžetskih korisnika na obezbjeđenju dodatnih sredstava, pogotovo onih prihoda koji su iz nadležnosti svakog budžetskog korisnika posebno, te što više obezbjeđenje sredstava za projekte aplicirajući prema višim nivoima vlasti i drugim institucijama i izvorima;
- iz projekcija posebnih naknada i prihoda i naknada od cesta trebali bi se u istom iznosu planirati i rashodi za te svrhe kao što su: rashodi iz oblasti katastra koji se realizuju iz namjenskih prihoda po osnovu naknade za korištenje podataka i vršenja usluga iz oblasti katastra, rashodi iz oblasti Civilne zaštite koji se realizuju iz posebnih naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, rashodi za usluge popravki i održavanja cesta koji se realizuju iz cestovnih naknada i prihoda koji pripadaju direkciji cesta;
- iz ostalih posebnih naknada kao što su prihodi od iznajmljivanja javnih površina, naknade po osnovu prirodnih pogodnosti-rente, vodne naknade, naknade za korištenje šuma, prihodi od uplata stranaka za komisije trebali bi se realizovati oni rashodi na osnovu kojih se i ubiraju ova vrsta naknada kao i oni rashodi koji se mogu realizovati iz ove vrste posebnih naknada kao što je ulaganje u infrastrukturu ali sve u granicama planiranih sredstava za te namjene;
- da budžetski korisnici iz čije su nadležnosti prihodi po osnovu cesta, rente, vodne naknade, komunalne naknade, javnih površina prilikom dostavljanja svojih zahtjeva uzmu u obzir da će se iz navedenih prihoda planirati sredstva za otplatu kredita od Saudijskog fonda, te da svoje rashode koji se finansiraju iz pomenutih prihoda umanje za ratu za otplatu kredita, a shodno tome i programe koji se donose za utrošak sredstava po ovom osnovu;
- iz vlastitih prihoda javnih ustanova trebali bi se realizovati njihovi rashodi, a sve u granicama realizacije istih;

Ono na što posebnu pažnju trebaju obratiti javne ustanove jeste što realnije planiranje vlastitih prihoda, a shodno tome i rashoda koji se finansiraju iz vlastitih prihoda.

Što se tiče projekata koji bi se trebali realizovati u periodu od 2022. - 2024. godine, konkretni projekti koji će se finansirati iz budžeta biće utvrđivani prilikom izrade budžeta za svaku godinu pojedinačno te u DOB-u nije ni moguće reći koji će to projekti biti u naredne tri godine, obzirom da ni budžetski korisnici nisu u svojim zahtjevima naveli koji bi to projekti mogli biti realizovani u naredne tri godine. Na osnovu toga i budžetski korisnici bi trebali prilikom dostavljanja svojih zahtjeva za izradu Nacrta Budžeta za 2023. godinu u dijelu koji se odnosi na kapitalne izdatke vezane za projekte koji će se realizovati navesti i izvor finansiranja tih projekata.

Ono na šta trebaju obratiti pažnju jeste da navedu koji je to projekat, te iz kojih sredstava će se realizovati, u kojem iznosu sa viših nivoa , a u kojem iznosu iz namjenskih sredstava i kojih.

Shodno naprijed navedenom, svi budžetski korisnici prilikom dostavljanja svojih zahtjeva za izradu Nacrta budžeta Grada Goražde za 2023. godinu bi se trebali pridržavati gore navedenih smjernica i ograničenja, a sve u cilju što kvalitetnije i realnije izrade nacrta budžeta za 2023.godinu.

Broj: 03-11-2-2504
Goražde, 15.06.2022.godine

SLUŽBA ZA PRIVREDU I FINANSIJE